

## ФАНФІКШН ЯК ЖАНР ПОСТФОЛЬКЛОРУ

(Березіна І. О., студентка 1 курсу,  
Давиденко І. О., канд. філол. н., доцент)  
БДПУ, м. Бердянськ, Україна

Жанрова система фольклору – це відкрита структура, що постійно розвивається й оновлюється. Поряд із класичними жанрами сьогодні все частіше з'являються твори, які розширюють традиційне бачення жанрового канону усної народної творчості: меми, графіті, «меморіальні таблички», написи на стінах тощо. Ще один оригінальний жанр сучасного фольклору – фанфікшн (fan-fiction).

Теоретичні та методичні аспекти вивчення цього поняття репрезентовано у працях О. Бушакової, А. Гурдуза, Е. Деречо, Л. Ласиці, Д. Манківської, В. Морозової, О. Ніколенко, С. Попової, К. Прасолової, Н. Самутиної, К. Таранік-Ткачук, С. Тихоненко, Н. Холодняк, І. Хроменко, Н. Шульц та ін. Попри достатньо ґрунтовний аналіз змістового наповнення цього поняття, **актуальність** нашого дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні гіпотези приналежності фанфіків до фольклорної жанрової системи. Це перша спроба такого характеру в означеному векторі наукових студій.

**Мета роботи** – розглянути жанрові ознаки літератури фанфікшн у контексті її генологічних зв'язків із фольклором.

У науково-критичній літературі фанфікшн визначають як «аматорський твір, який є похідним щодо популярних мистецьких, мультимедіатворів (переважно їх альтернативним продовженням) і матеріальним носієм якого частіше виступають спеціалізовані фан-сайти <...>» [1, с. 89]. Варто додати, що теоретично обґрунтовуючи зв'язки народнопоетичної творчості з фанфіками, ідеться передусім про постфольклорний (неофольклорний) етап розвитку цього мистецтва.

Для постфольклорних творів, універсальним простором функціонування яких є Інтернет-мережа, характерні ознаки класичної народнопоетичної творчості.

Один із перших жанрових параметрів – *імперсональність*. На відміну від фольклору не всі фанфіки не мають автора: тут визначальною є інтенція митця-аматора. Однак і сучасні жанри народнопоетичної творчості також можуть містити авторський слід (наприклад, написи на стінах або графіті).

Наступна важлива ознака пов'язана із *соціальною природою* як фольклорних творів, так і літератури фанфікшн. Фольклор створюється і функціонує у межах певної групи людей для власних культурних, розважальних або дидактичних потреб. Цю ж тенденцію можемо спостерігати і в літературі фанфікшн: фанатське співтовариство так само виступає в якості творців та реципієнтів спільного доробку.

Ще одна характерна особливість архаїчного фольклору – *синкретизм*: передбачає поєднання декількох художніх компонентів у межах одного твору або дійства (наприклад, хоровод). Література фанфікшн також тяжіє до поєднання з іншими видами мистецтва. Фанати з усього світу малюють арти (живопис),

пишуть кавер-пісні улюблених виконавців (музика), знімають аматорські буктрейлери (кіно) або створюють речі своїми руками (скульптура).

Не менш значущою для функціонування літератури фанфікшн є *варіативність*, яка виявляється в можливості дописати, переписати, скоротити або навпаки розширити будь-який текст.

Отже, фанфіки мають ряд ознак традиційної народної творчості, які дають можливість визначати їх як оригінальний жанр постфольклору.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Гурдуз А. І., Невестюк О. С. Фанфікшн : парадокси статусу в художньому просторі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія.* – 2018. – № 34. – Т. 1. – С. 89-91.